

Arnoldus van Walsum is geboren op 30 januari 1890 in Krimpen aan den IJssel. Hij had een jongere broer Gerard. Na de Handelsschool ging hij werken bij de gemeentesecretarie van Ouderkerk aan den IJssel. Vanaf 1915 was hij dertien jaar burgemeester van Krimpen aan den IJssel. Hij trouwde op 16 mei 1918 met Josina Schoon Thim. Samen kregen ze acht kinderen. Vervolgens was hij burgemeester van Vlaardingen en in 1938 volgde zijn benoeming tot burgemeester van Zwolle.

Hij was in 1939 ere-voorzitter van de afdeling Zwolle van de NPV. Er waren op dat moment twee padvindergroepen in Zwolle, groep 1 en de christelijke groep 3. Groep 2 was in 1927 door gebrek aan leden opgeheven. Door de grote toeloop van jeugdleden werd in 1939 besloten om groep 1 te splitsen waardoor er weer een nieuwe groep 2 kwam, onder leiding van hopman Coenradi. De burgemeester was bij het officiële moment aanwezig.

Als op 10 mei 1940 de oorlog in Nederland uitbreekt, is burgemeester Van Walsum al vroeg op het stadhuis. De Duitsers blazen preventief de IJsselbrug op, maar verder zijn er weinig echte oorlogshandelingen in of rond de stad. De eerste oorlogsdag heeft de burgemeester zijn eerste confrontatie. Een Duitse officier eist dat Van Walsum zijn burgers opdracht geeft om zijn motor met zijspan over een wegversperring te tillen. Van Walsum weigert. Hij wordt door de officier meegenomen, maar al snel weer vrijgelaten. Vanaf 14 mei spreekt de burgemeester dagelijks tot zijn burgers via de radio. Op 15 mei heeft hij net gehoord dat koningin Wilhelmina en de regering naar Engeland zijn vertrokken. Voor hem is dat onbegrijpelijk en zegt in zijn dagelijkse radiopraatje: *.. dat de koningin met de regering vlucht, terwijl er nog jongens voor haar in het vuur gaan, is misdadig*'. Een aantal andere burgemeesters in het land denkt er ook zo over maar spreekt zich niet openlijk uit.

In Den Haag valt de toespraak niet in goede aarde. Van Walsum krijgt meteen van verschillende kanten te horen dat hij zich heeft vergaloppeerd en krijgt spijt van zijn woorden. Een paar weken later biedt hij in de krant per ingezonden brief zijn excuses aan voor zijn scherpe bewoordingen.

Van Walsum blijft zich verzetten tegen de Duitse maatregelen. Als hij tot twee keer toe weigert inzage te geven in het bevolkingsregister omdat hij bang is voor mogelijke consequenties voor zijn joodse burgers, is voor de Duitsers de maat vol en arresteren hem. Hij wordt op 26 juni 1940 vrijgelaten. Diezelfde dag nog wordt hij door de hoogste verantwoordelijke Nederlandse ambtenaar, secretaris-generaal Frederiks van Binnenlandse zaken, in opdracht van de Duitsers, ontslagen. Van Walsum is de eerste burgemeester in Nederland die wordt ontslagen vanwege zijn anti-Duitse houding.

Na de bevrijding van Zwolle ging hij ervan uit dat hij daar weer burgemeester zou worden. Vermoedelijk door zijn kritiek op koningin Wilhelmina gebeurde dat niet en werd M.P.M. van

Karnebeek door het Militair Gezag aangesteld als (waarnemend) burgemeester. In de periode van 1951 tot 1956 was Van Walsum nog waarnemend burgemeester van Waarder, Barwoutswaarder en Rietveld.

Hij overleed op 30 oktober 1957 in Gorssel.

Ter ere van deze burgemeester heeft het stadsdeel Zwolle-Zuid een Burgemeester Van Walsumlaan. In Krimpen aan den IJssel is in de wijk Oud-Krimpen een Burgemeester Van Walsumplein naar hem vernoemd.

Meer informatie

[Arnoldus van Walsum \(1890-1957\) - Wikipedia](#)

[NPS | De Oorlog - Personen - Arnoldus Van Walsum](#)

[Algemeen Handelsblad » 27 jan 1938 - Art. 4 | Delpher](#)

[Provinciale Overijsselsche en Zwolsche courant » 18 sep 1939 - Art. 17 | Delpher](#)

[Arnoldus van Walsum \(Krimpen aan den IJssel, 30 januari 1890 - Gorssel, 30 oktober 1957\) - Oorlogsbronnen.nl](#)

[Arnoldus van Walsum - PoolParty Linked Data Server](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.